

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1So/29/2013
Identifikačné číslo spisu:	4013200042
Dátum vydania rozhodnutia:	29.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Igor Belko
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:4013200042.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: E. A., bytom Z. U., č. d. XXX proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie v Bratislave, Ul. 29.augusta č.8, o úrazovú rentu, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Nitre zo 6. mája 2013, č. k. 23Sp/7/2013-45, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Nitre zo 6. mája 2013, č. k. 23Sp/7/2013-45, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d'alsie konanie.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo 40689-8/2012-BA zo dňa 12. decembra 2012, ktorým podľa § 272 ods. 1, 2 a 3 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákona“) rozhodla, že navrhovateľ má nárok na úrazovú rentu od 01. januára 2004 v sume 87,80 eur mesačne, ktorá bude podliehať zvyšovaniu podľa príslušných ustanovení zákona, pričom podľa § 293ao zákona nárok na úpravu výšky úrazovej renty nemá.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd za predmet rozhodovania preskúmaným rozhodnutím odporkyne nepovažoval rozhodovanie o priznaní úrazovej renty, ale jej úpravu podľa § 293ao zákona. Pokiaľ by navrhovateľ chcel v tomto konaní riešiť výšku úrazovej renty, uviedol, že odporkyni zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplýva oprávnenie rozhodovať o výške náhrady za stratu na zárobku do 31.12.2003, ktorá sa podľa § 272 ods. 3 zákona považuje od 01.01.2004 za úrazovú rentu. Z dôvodu, že ustanovenie § 293ao sa výlučne vzťahuje na prípady ak je poškodený po utrpení pracovného úrazu evidovaný ako nezamestnaný, sa ako zárobok dosahovaný u poškodeného po pracovnom úraze zohľadňuje tzv. pravdepodobný zárobok, ktorý by poškodený mohol dosiahnuť vzhľadom na svoju pracovnú schopnosť obmedzenú následkami pracovného úrazu. Toto ustanovenie zároveň určuje, že pravdepodobný zárobok počas trvania nezamestnanosti sa považuje suma zodpovedajúca 75% min. mzdy zamestnancov v pracovnom pomere odmeňovaných mesačnou mzdou, ktorá patrila k 31.12.2003. Nie je preto možné predmetné ustanovenie aplikovať na prípad navrhovateľa, pretože tento nebol nezamestnaný, stále pracuje na skrátenej pracovný úväzok ako čiastočne invalidný dôchodca.

Námietky navrhovateľa týkajúce sa prepočtu priemerného zárobku k 30.06.2003 krajský súd považoval za neopodstatnené, pretože odporkyňa nemá povinnosť prepočítavať výšku náhrady za stratu na zárobku vyplácanú k 31.12.2003, ale od 01.01.2004 preberá od zamestnávateľa výplatu plnení vyplývajúcich zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze, ktoré vznikli pred 26.11.1993 a nároky vzniknuté pred 01.01.2002 vyplývajúce zo zodpovednosti zamestnávateľa za škodu pri pracovnom úraze.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním. Trval na tom, že pokiaľ nárok na úpravu úrazovej renty podľa § 293ao zákona mal občan, ktorý v roku 2003 nepracoval, štátu neodvádzal žiadne zákonom stanovené odvody, tak musí mať na úpravu úrazovej renty aj on, hoci pracoval na polovičný pracovný úväzok, odvádzal zákonom stanovené poplatky, ale zamestnávateľ mu k 01. januáru 2004 k skutočnej mesačnej mzde za neodpracovaný čas prirátaval pravdepodobný zárobok až do decembra 2003 z toho dôvodu, že nepracoval 8 hodín, ale len 4 hodiny denne. Rovnako trval na tom, že od 01. januára 2004 podľa § 272 ods. 3 zákona mu pretransformovaná úrazová renta nesmie byť krátená o výšku sumy odvodeného daňového preddavku, ktorá mu platiteľom mzdy bola z predmetnej náhrady za stratu na zárobku k 01. januáru 2004 odvodená.

Záver krajského súdu, že ustanovenie § 293ao sa výlučne vzťahuje na prípady, ak je poškodený po utrpení pracovného úrazu evidovaný ako nezamestnaný, považoval za mylný a príliš reštriktívny z dôvodu, že toto ustanovenie nepodmieňuje nezamestnanosť automatickou evidenciou na úrade práce. Poukazoval pri tom na to, že tým, že pracoval štyri hodiny denne si znížil úrazovú rentu o výšku sumy pravdepodobného zárobku, ktorý mu bol započítavaný k 01.01.2004 a tí čo vôbec nepracovali, tak minimálne od 01. januára 2008 /od účinnosti zákona 555/2007 Z. z./, si požiadali o úpravu úrazovej renty podľa § 293ao zákona a im vyhovené bolo. Tvrdil tiež, že nežiadal prepočet priemerného zárobku k 30.06.2003, ale podľa jeho názoru od 01. júla 2003mu mal byť zvýšený priemerný zárobok o 9,3% ten, ktorý mu patril k 30.06.2003, pričom jeho výšku odporkyňa zistí zo spisu, ktorý prevzala od zamestnávateľa zodpovedného za škodu vzniknutú pracovným úrazom, takže žiadne prepočty na jeho zistenie vykonávať nemusí. Navrhol preto, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie odporkyne zruší a vec jej vráti na ďalšie konanie.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa je potrebné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie rozhodnutia o priznaní nároku na úrazovú rentu podľa § 272 ods. 1, 2 a 3 zákona a nepriznaní nároku na jej úpravu podľa § 293ao zákona.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že navrhovateľ bol poberateľom náhrady za stratu na zárobku po skončení pracovnej neschopnosti, ktorá sa vyplácala k 31. decembru 2003, a nárok na jej výplatu trval aj po tomto dni, a preto sa od 1. januára 2004 považuje za úrazovú rentu. Nebolo sporným, že priemerná výška náhrady straty na zárobku v rozhodujúcom období (od 01. júla 2003 do 31. decembra 2003) predstavovala sumu 87,80 € (2644,-Sk) netto, teda bez zohľadnenia zrazeného preddavku na daň, ktorý za navrhovateľa ako príjemcu zrazil poukazovateľ a následne ho odviedol štátu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že súd prvého stupňa sa v odôvodnení svojho uznesenia obmedzil len na citáciu ustanovení Zákona o sociálnom poistení č. 461/2003 Z. z., uviedol obsah opravného prostriedku a vyjadrení účastníkov v konaní, pričom záverom len formálne vyslovil, že v prípade, že navrhovateľ chcel v konaní riešiť výšku úrazovej renty, zo žiadneho ustanovenia zákona o sociálnom poistení nevyplýva oprávnenie rozhodovať o výške náhrady za stratu na zárobku do 31.12.2003, ktorá sa podľa § 272 ods. 3 zákona považuje od 01.01.2004 za úrazovú rentu. Toto odôvodnenie odvolací súd za dostatočné nepovažoval. Z obsahu opravného prostriedku navrhovateľa je zrejmé, že tento sa domáha priznania transformovanej úrazovej renty v sume brutto. Touto podstatnou

námietkou navrhovateľa sa však krajský súd nezaoberal. Nevyhodnotil, či postup odporkyne, ktorá rozhodla, že od 01.01.2004 patrí navrhovateľovi transformovaná úrazová renta v sume netto, je alebo nie je súladný so zákonom a na základe akých právnych úvah a aplikácie ktorých zákonných ustanovení k tomuto právnomu názoru dospel. V kontexte zákonnej požiadavky ustanovenia § 293ao zákona ohľadom trvania nezamestnanosti, sa nevysporiadal s argumentmi navrhovateľa, že v jeho prípade je pre aplikáciu § 293ao zákona rozhodujúce to, či mu za neodpracovaný čas (keďže pracoval na polovičný úväzok), bol používaný pravdepodobný zárobok do 31. decembra 2003. Odvolací súd preto po dôkladnom oboznámení sa s obsahom napadnutého rozsudku dospel k záveru, že spôsob odôvodnenia tohto rozhodnutia nie je ústavne a zákonne konformný.

Nedostatok riadneho odôvodnenia súdneho rozhodnutia je porušením práva na spravodlivé súdne konanie. Všeobecný súd pritom nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Krajský súd z uvedených zásad súdneho prieskumu dôsledne nevychádzal.

Neušlo pozornosti odvolacieho súdu, že predložený administratívny spis odporkyne nie je úplný, pretože v ňom absentujú viaceré písomnosti, na ktoré sa sama odporkyňa odvoláva vo svojom vyjadrení zo dňa 19. marca 2013. Dokonca jeho súčasťou nie je ani evidenčný list k spisu č. 4669/IV zo dňa 27.11.2003, ktorým zamestnávateľ potvrdzuje sumy vyplatené z titulu nároku navrhovateľa na náhradu za stratu na zárobku, dohoda medzi navrhovateľom a zamestnávateľom o uhradení náhrady za stratu na zárobku zo dňa 24. júna 1999 a ani rozhodnutia príslušných súdov ohľadom navrhovateľom uplatneného nároku na uhradenie náhrady za stratu na zárobku, chýba tiež samotné podanie navrhovateľa a jeho doplnenie, ktorým žiadal o úpravu úrazovej renty, či rozhodnutia odporkyne o zvyšovaní sumy vyplácanej úrazovej renty. Odvolací súd preto považuje za otázne, či pre neúplnosť spisov správneho orgánu bolo napadnuté rozhodnutie správneho orgánu vôbec objektívne preskúmateľné.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok krajského súdu podľa § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v spojení s § 250ja ods. 3 veta druhá O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP).

V ďalšom konaní krajský súd prejedná vec znova, vysporiada sa s tvrdeniami navrhovateľa vo vzťahu k jeho požiadavke priznania úrazovej renty v sume brutto, ako aj k namietanému odchýlnému prístupu k jeho osobe z titulu neaplikovania ustanovenia § 293ao zákona v jeho právnej veci, pričom právne závery, ku ktorým dospeje aj náležitým spôsobom odôvodní.

V novom rozhodnutí krajský súd rozhodne znovu aj o náhrade trov konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 224 ods.3 v spojení s § 246c ods.1 veta prvá O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.